

Komentáre – Kvetná nedeľa

Na úvod

Sestry a bratia,

dnešnou nedeľou spoločne vstupujeme do posledného týždňa pred Veľkou nocou, ktorý sa tradične nazýva aj Veľkým týždňom. Možno sa pýtate: Prečo „veľkým“? Tento týždeň je veľkým preto, že si v ňom intenzívne pripomínáme to najväčšie tajomstvo kresťanskej viery – tajomstvo nášho vykúpenia.

Liturgia Kvetnej nedele, ktorá je vlastne nedeľou Pánovho utrpenia, má dvojaký charakter: V prvej časti nám pripomína oslavu Ježišovho vstupu do Jeruzalema; druhá časť, spojená s bohoslužbou eucharistie, nám pripomína jeho utrpenie a smrť na kríži.

Aj liturgická farba sa v dnešný deň zmenila z tradičnej pôstnej fialovej na červenú. Červená farba totiž v liturgii symbolizuje preliatu krv mučeníkov, ale aj Božiu lásku a oheň Ducha Svätého. V dnešný deň nám tak má aj táto farba dať ešte hlbšie precítiť to, že Boh nás miloval až do krajnosti a jeho Syn – Kráľ mučeníkov – sa z lásky vydal za nás, aby sme my mohli žiť.

Ako ste si už mohli všimnúť, dnešnú bohoslužbu začíname netradične – požehnaním ratolestí a spoločným sprievodom, ktorý nám má pripomenúť Ježišov vstup do Jeruzalema. Najstaršiu zachovanú zmienku o slávnostnom sprievode na Kvetnú nedeľu máme z konca 4. storočia (okolo roku 390) v diele „Púť Silvie Etérie“. V ňom sa opisuje, ako sa kresťania popoludní zhromaždili na Olivovej hore, kde sa spievali hymny, antifóny, čítali sa čítania a prednášali modlitby. Okolo piatej hodiny popoludní sa čítalo evanjelium o Pánovom vstupe do Jeruzalema a potom sa utvoril sprievod z Olivovej hory do mesta. Biskup predstavoval Ježiša, veriaci mali v rukách palmové a olivové ratolesti. Pred biskupom spievali hymny a antifóny a opakovali: „Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom.“ Autor diela zvlášť vyzdvihuje účasť detí: „A všetky deti, čo sú na týchto miestach, aj tie, ktoré nemôžu ešte chodiť, lebo sú útle, a ktoré rodičia nesú v náručí, všetci majú ratolesti – jedni palmové, iní olivové, a tak sprevádzajú biskupa, ako voľakedy uvádzali Pána.“

Dovoľme teda aj dnes, aby nás symbolika týchto starobylých liturgických obradov skutočne voviedla do Veľkého týždňa a dala nám hlbšie pochopiť význam toho, čo pre nás Boh urobil v Ježišovi Kristovi.

Pred modlitbou dňa

Teraz bude nasledovať druhá časť dnešných obradov – eucharistická bohoslužba, ktorú kňaz začne modlitbou dňa a ktorú už citeľne prelína smútok, charakteristický pre Veľký týždeň. Touto modlitbou prechádza liturgia do tajomstva umučenia a smrti nášho Pána a Kráľa na kríži. Vykupiteľ vstúpil v sláve do Jeruzalema, aby tam trpel a v bezbrannom ponížení a bolestiach odčinil hriechy sveta. Modlitba je pokornou a skrúšenou prosbou, ktorá sa vynára z hĺbky srdca pri rozjímavom pohľade na kríž na Kalvárii. Aký je človek?! Slávnostné volanie zástupov „hosanna“ sa vo chvíli mení na volanie „ukrižuj!“

Pred evanjeliom (Hned' po druhom čítaní)

Teraz budú nasledovať pašie. Je to časť z evanjelia o Pánovom umučení. Ako kresťania veríme, že to nie je len strohá historická správa o Ježišovom umučení, ale aj naše vlastné vyznanie viery, že Ježiš trpel aj za nás a za všetkých ľudí v každom čase. Počas paší môžu starší a telesne slabší sedieť.

Pri oznámení, že Pán Ježiš vydýchol, si všetci na znak úcty a vďaky kľakneme.